

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 219.730 van 14 juni 2012
in de zaak A. 199.195/IX-7065**

In zake : Katia MOREL
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Peter Crispyn
 kantoor houdend te 9030 Mariakerke
 Mazestraat 16
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de LOKALE POLITIEZONE SCHELDE-LEIE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Joris Van Cauter en Hendrik Vermeire
kantoor houdend te 9000 Gent
Gustaaf Callierlaan 175
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 10 februari 2011, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van 25 november 2010 van de politieraad van de lokale politiezone Schelde-Leie waarbij Katia Morel niet heropgenomen wordt in het korps.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekster heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Marijke Van Limbergen heeft een verslag opgesteld.

De verzoekster heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 4 juni 2012.

Kamervoorzitter André Vandendriessche heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Leen Vanbrabant, die loco advocaat Peter Crispyn verschijnt voor de verzoekster, en advocaat Thomas De Donder, die loco advocaten Joris Van Cauter en Hendrik Vermeire verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Marijke Van Limbergen heeft een met dit arrest andersluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoekster was commissaris van politie bij de lokale politiezone Schelde-Leie.

3.2. Op 1 oktober 2003 wordt de verzoekster geëvalueerd. Deze evaluatie resulteert in een eindvermelding “goed”.

3.3. Bij besluit van het politiecollege van 29 december 2004 wordt aan de verzoekster de afwezigheid van lange duur wegens persoonlijke

aangelegenheden toegekend voor een periode van 1 februari 2005 tot 31 januari 2007.

3.4. Op 26 januari 2007 vraagt de verzoekster aan de politieraad van de politiezone Schelde-Leie haar vrijwillig ontslag aan met ingang van 1 februari 2007.

3.5. Op 30 januari 2007 vraagt de korpschef aan de provinciaal raadgevend geneesheer de verzoekster te willen onderzoeken in het kader van de toepassing van artikel IX.III.4 van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten (hierna: het RPPol), dat betrekking heeft op de heropneming in het kader na ontslag.

Naar aanleiding van voormelde brief wordt de verzoekster door de raadgevend geneesheer telefonisch uitgenodigd om op 1 februari 2007 het voorziene medisch onderzoek voor ontslag te ondergaan. Blijkens de nota die de raadgevend geneesheer daarover aan de korpschef van de zone richtte, wenste de verzoekster zich niet vrij te maken, werd het verder initiatief om een nieuwe afspraak te maken voor het ondergaan van het medisch onderzoek aan haar overgelaten, maar had zij tot 3 april 2007 geen contact meer opgenomen met de dienst. Er vond dus geen medisch onderzoek plaats.

3.6. Op 29 maart 2007 aanvaardt de politieraad van de zone Schelde-Leie het vrijwillig ontslag van de verzoekster.

3.7. Op 14 september 2010 vraagt de verzoekster aan de korpschef van de politiezone om haar heropneming als politiecommissaris bij de lokale politiezone Schelde-Leie.

Naar aanleiding van deze aanvraag richt de korpschef op 20 september 2010 een brief aan de directeur van de Medische Dienst met het verzoek om de verzoekster te onderwerpen aan een medisch onderzoek in

toepassing van artikel IX.III.4, 5°, van het RPPol. Deze deelt mee dat het onderzoek moet gebeuren door de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer.

Op 8 oktober 2010 wordt de verzoekster onderzocht. Zij wordt “voldoende geschikt [bevonden] voor genoemde werkpost of activiteit”.

3.8. Op 25 november 2010 beslist de politieraad dat de verzoekster niet wordt heropgenomen in het korps.

Dit is de bestreden beslissing. Zij is als volgt gemotiveerd:

“Gelet op de voorwaarden tot heropneming zoals bepaald in art. IX. III.4;

Gelet op de laatste evaluatie die een eindvermelding ‘goed’ heeft en waardoor betrokkene voldoet aan de eerste voorwaarde tot heropneming;

Gelet op de uitnodiging tot het medisch onderzoek op 01 februari 2007, waar betrokkene gemeld had zich niet te zullen aanmelden, waardoor ze niet voldoet aan de tweede voorwaarde tot heropneming, gezien haar medische toestand op dat ogenblik niet kon worden vastgesteld;

Overwegende dat betrokkene zich op 08 oktober 2010 heeft aangeboden op het medisch onderzoek en dat zij daar voldoende geschikt werd geacht voor de voornoemde werkpost, waardoor zij voldoet aan de vijfde voorwaarde;

Gelet op de brief van de politiezone Schelde-Leie van 22 september 2010, waar een milieu-onderzoek werd gevraagd aan de politiezones waar betrokkene gewoond heeft en een zelfstandige activiteit had uitgeoefend, dit om te beoordelen of betrokkene voldoet aan de derde, vierde en zevende voorwaarde;

Gelet op het milieu-onderzoek van de politiezone Vlaamse Ardennen van 20 oktober 2010;

Gelet op het milieu-onderzoek van de politiezone Gent van 05 november 2010;

Overwegende dat mevrouw Katia Morel niet voldoet aan de voorwaarde zoals bepaald in art. IX.III.4, 2°, en dat het de politieraad toekomt een beslissing te nemen over de heropneming overeenkomstig art. IX.III.11 van de RPPol;

Overwegende dat raadslid Vander Plaetsen en raadslid Bousard aanhalen dat, ondanks een evaluatie met eindvermelding ‘goed’, zij uit de motivering kunnen afleiden dat mevrouw Morel veel sturing nodig heeft en weinig vastberaden is;

Overwegende dat raadslid Vander Plaetsen het betreurenswaardig vindt dat er geen psychotechnische proeven worden afgenomen, opdat de politieraad meer gegevens zou hebben om over een heropneming te beslissen;

Overwegende dat raadslid Vanbiervliet vanuit zijn perceptie oordeelt dat mevrouw Morel over onvoldoende moreel gezag beschikt om in het korps te worden heropgenomen”.

De beslissing is op 13 december 2010 ter kennis van de verzoekster gebracht.

IV. Onderzoek van het enig middel

Standpunt van de partijen

4. De verzoekster voert de schending aan van de artikelen IX.III.4 en IX.III.5 RPPol, van de materiële motiveringsverplichting en van het zorgvuldigheidsbeginsel doordat de verwerende partij niet deugdelijk kan stellen dat zij wegens niet-naleving van de voorschriften inzake het medisch onderzoek op het ogenblik van het ontslag -de voorwaarde opgenomen in artikel IX.III.4, 2°, RPPol- de voorwaarden voor de heropneming niet vervult.

Zij ontwikkelt het middel als volgt: strikt genomen heeft zij de genoemde voorwaarde niet vervuld, maar het gaat om een voorwaarde die in het belang van het personeelslid is voorgeschreven en aangezien niet blijkt dat zij thans het voorwerp is van een medische uitsluitingsgrond, heeft het bestuur er geen belang bij haar het ontbreken van een medisch onderzoek bij ontslag tegen te werpen. Zij voegt daaraan toe dat zij nooit ingelicht werd van de gevolgen van het niet-ondergaan van het medisch onderzoek bij ontslag en dat zij in ieder geval nooit formeel uitgenodigd werd voor een onderzoek, aangezien een telefonische oproep niet volstaat. Vervolgens moet het medisch onderzoek plaatsvinden vóór het ontslag ingaat en dit is hier niet het geval geweest.

Ten slotte stelt zij ook nog dat de bestreden beslissing nog bijkomende motieven vermeldt -dat zij sturing nodig heeft, weinig vastberaden is en onvoldoende moreel gezag heeft- maar dat die motieven niet te verzoenen zijn met het RPPol dat voor een heropneming alleen vereist dat het personeelslid geen eindvermelding “onvoldoende” heeft gekregen.

5. De verwerende partij stipt aan dat het bestuur in artikel IX.III.4 RPPol een gebonden bevoegdheid vindt: het vervuld zijn van de voorwaarden is een voorwaarde voor de heropneming. De verzoekster heeft geen medisch onderzoek in de zin van artikel IX.III.4, 2°, RPPol ondergaan terwijl zij daarvoor opgeroepen was en derhalve kon zij niet heropgenomen worden. Zij stelt voorts dat het medisch onderzoek, gepland op 1 februari 2007, had kunnen plaatsvinden vóór het ontslag “aangenomen” werd -op 29 maart 2007- en dat haar geen onzorgvuldig gedrag kan worden verweten: zij heeft de verzoekster uitgenodigd voor het medisch onderzoek en omdat zij zich niet wenste vrij te maken, werd het initiatief aan haar overgelaten maar de verzoekster bewijst niet dat zij pogingen heeft ondernomen om de medische dienst te contacteren. Zij voegt daaraan toe dat de bijkomende vermeldingen in de bestreden beslissing waar de verzoekster naar verwijst geen rechtsgrond vormen voor de weigering.

6. De verzoekster repliceert dat artikel IX.III.4 RPPol geenszins de rechtsplicht instelt om de heropneming te weigeren wanneer één van de voorwaarden niet vervuld is; wanneer één van die voorwaarden niet vervuld is, moet onderzocht worden in wiens belang de voorwaarde gesteld is. De bedoeling van de voorwaarde van het medisch onderzoek bij ontslag is dat de ambtenaar beschermd wordt bij zijn heropneming doordat de eventuele gezondheidsproblemen die hij vóór zijn ontslag had, geen reden kunnen zijn om zijn heropneming te weigeren. Aangezien in haar geval geen medische ongeschiktheid vastgesteld werd bij haar heropname, vertoont de vraag of zij een onderzoek onderging bij haar ontslag geen enkele relevantie en kan de ontstentenis van een onderzoek geen motief zijn om haar heropneming te weigeren.

Wat betreft het tijdstip waarop het onderzoek bij het ontslag moet worden uitgevoerd stelt de verzoekster dat zij ontslag genomen heeft vanaf 1 februari 2007 en zij dus op dat ogenblik onderzocht moest worden. Zij werd uitgenodigd voor een onderzoek maar de datum paste haar niet; zij heeft vervolgens nog contact opgenomen maar kon toen geen nieuwe afspraak meer verkrijgen.

7. In haar laatste memorie benadrukt de verzoekster nog dat het normdoel van artikel IX.III.4, 2°, RPPol niet uit het oog verloren mag worden: samengelezen met artikel IX.III.4, 5°, RPPol betekent die bepaling dat de ambtenaar bij de heropneming medisch geschikt moet zijn, behoudens de eventuele medische mankementen die reeds op het ogenblik van het ontslag bestonden. Aldus gezien beschermt de bepaling de betrokken ambtenaar. Het niet ondergaan van het onderzoek bij ontslag betekent dan dat de ambtenaar zich bij de heropname niet zal kunnen beroepen op medische ongeschiktheden die bestonden bij zijn ontslag, maar te dezen is dat niet aan de orde aangezien er bij de heropneming vastgesteld is dat zij medisch geschikt is.

Beoordeling

8. Titel III van deel IX van het RPPol regelt de heropneming. De voor onderhavige zaak relevante bepalingen daaruit luiden:

- Artikel IX.III.2:

“Het personeelslid dat overeenkomstig artikel IX.I.8, 1°, sedert minder dan vier jaar ontslag uit zijn ambt heeft verkregen, wordt onder de in artikel IX.III.4 bedoelde voorwaarden, op zijn verzoek opnieuw opgenomen in het politiekorps waarvan het deel uitmaakte op de datum van zijn ontslag. Het wordt terug opgenomen in het kader waarvan het deel uitmaakte, met de graad waarmee het bij het verlenen van zijn ontslag was bekleed en met de op dat ogenblik geldende anciënniteiten”.

- Artikel IX.III.4:

“De kandidaat voor heropneming moet de volgende voorwaarden vervullen :

- 1° op het ogenblik van het aangenomen ontslag, een (evaluatie) zonder de eindvermelding ‘onvoldoende’ hebben;
- 2° zich op het ogenblik van zijn aangenomen ontslag onderworpen hebben aan een medisch onderzoek waarvoor hij was opgeroepen en dat uitsluitend tot doel heeft zijn medische toestand op dat ogenblik vast te stellen;
- 3° de burgerlijke en politieke rechten genieten;
- 4° met uitzondering van de onopzettelijke misdrijven, sedert het aangenomen ontslag niet veroordeeld zijn, zelfs met uitstel, tot een gevangenisstraf van

zes maanden of meer wegens enig strafbaar feit, of tot een lagere gevangenisstraf wegens diefstal, afpersing, misbruik van vertrouwen, oplichting, valsheid in geschriften, aanranding van de eerbaarheid, verkrachting of wegens de strafbare feiten omschreven in de artikelen 379 tot 386ter van het Strafwetboek of in de wet van 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van de gifstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, ontsmettingsstoffen en anti-septica, noch sedert het aangenomen ontslag activiteiten te hebben uitgevoerd die de geloofwaardigheid van de politiediensten schaden;

5° niet het voorwerp zijn van één van de gronden van medische ongeschiktheid bedoeld in artikel IV.I.4, 6°, andere dan die welke zouden zijn vastgesteld tijdens het medisch onderzoek bedoeld in 2°;

6° tussen het tijdstip waarop hij wenst te worden heropgenomen en de pensioengerechtigde leeftijd nog ten minste twee volledige dienstjaren kunnen vervullen”.

- Artikel IX.III.5:

“Het medisch onderzoek bedoeld in artikel IX.III.4, 2°, vindt plaats voor de ambtsneerlegging door aangenomen ontslag. Op verzoek van het ontslagnemend personeelslid wordt het resultaat van dit onderzoek meegedeeld aan een arts van zijn keuze”.

- Artikel IX.III.6:

“§ 1. Het onderzoek van de medische geschiktheid bedoeld in artikel IX.III.4, 5°, vindt plaats op uitnodiging van de commissaris-generaal of de korpschef of de overheid die zij aanwijzen.
[...].”

9. Wat betreft de medische geschiktheid legt artikel IX.III.4, 5°, RPPol uitdrukkelijk de link met artikel IX.III.4, 2°, RPPol: heropgenomen wordt, de ambtenaar die bij zijn heropneming over de voor de toegang tot het ambt vereiste fysieke vaardigheden beschikt en vrij is van alle gebreken die onverenigbaar zijn met de eisen van het beoogde ambt, tenzij hij die ongeschiktheid reeds vertoonde op het ogenblik van zijn ontslag. De bepaling strekt er duidelijk toe een ambtenaar, die op het ogenblik van zijn ontslag op medisch vlak onvoldoende scoort, te beschermen doordat die ongeschiktheid hem bij heropneming niet kan worden tegengeworpen.

Aangezien een ambtenaar, die bij zijn heropneming blijkt te voldoen aan alle medische voorwaarden die voor de toegang tot het ambt gesteld worden, geen enkele bescherming behoeft, is het voor die ambtenaar van geen belang of hij bij zijn ontslag zijn onbekwaamheid heeft laten vaststellen.

10. Formaliteiten hebben geen eigen finaliteit maar dienen een bepaald doel. Zij moeten in het licht van dat doel beoordeeld worden. De miskennis ervan kan slechts gevolgen hebben wanneer zij verhindert dat het doel wordt bereikt.

11. Uit het onderzoek dat de verzoekster op last van het bestuur op 8 oktober 2010 ondergaan heeft, blijkt dat zij “voldoende geschikt is voor genoemde werkpost of activiteit”. Er wordt haar dus geen grond van medische ongeschiktheid, bedoeld in artikel IV.I.4, 6°, RPPol, tegengeworpen. Haar lichamelijke geschiktheid dient derhalve niet in verband gebracht te worden met haar toestand op het ogenblik van haar ontslag.

Terecht stelt de verzoekster dat de ontstentenis van onderzoek op het ogenblik van haar ontslag -dit is 1 februari 2007- geen enkele relevantie vertoont voor de beoordeling van haar vraag tot heropneming. Het niet voldaan zijn van die voorwaarde kan voor het bestuur geen reden zijn om de heropneming te weigeren.

12. De bestreden beslissing vermeldt nog dat twee raadsleden van oordeel zijn dat de verzoekster “veel sturing nodig heeft en weinig vastberaden is” en dat een ander raadslid stelt dat de verzoekster “over onvoldoende moreel gezag beschikt om in het korps te worden heropgenomen”. De verwijzing naar de uitspraken van leden van de raad in de beslissing zelf die met een geheime stemming tot stand gekomen is, maakt die uitspraken tot een motief van de beslissing. Aangezien het RPPol de overheid niet toelaat bij de heropneming iets anders dan de medische geschiktheid van de betrokkene te beoordelen, kunnen die motieven de bestreden beslissing evenmin deugdelijk onderbouwen.

13. Het middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt de beslissing van 25 november 2010 van de politieraad van de lokale politiezone Schelde-Leie waarbij Katia Morel niet heropgenomen wordt in het korps.

2. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 14 juni 2012, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
Daniël Moons,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
bijgestaan door	
Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Tiny Temmerman

André Vandendriessche